

MICHAEL CONNELLY

ZÁKON NEVINY

„CHYTNE VÁS HNED NA PRVNÍ STRANCE
A NEPUSTÍ AŽ DO ZÁVĚREČNÉHO ZVRATU
V POSLEDNÍ MINUTĚ. BRAVO!“

THE TIMES

ZÁKON NEVINY

Michael Connelly

ZÁKON
NEVINY

sloart

Text © Michael Connelly 2020
Copyright © Hieronymus, Inc. 2020
Translation © Jiří Kobělka 2021
Czech edition © Nakladatelství Slovart, s. r. o., Praha 2021

Všechna práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována nebo využita žádným způsobem a žádnými prostředky, elektronickými nebo mechanickými, včetně fotokopíí, nebo zaznamenána do informačních systémů bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

Postavy a události v této knize jsou smyšlené. Jakákoli podobnost se skutečnými osobami, ať už žijícími nebo mrtvými, je náhodná a není autorovým záměrem.

Vydalo Nakladatelství Slovart, s. r. o., v Praze roku 2021
Z anglického originálu *The Law of Innocence* přeložil Jiří Kobělka
Redakce Jiří Dubecký, Markéta Tomášová
Editor Jan Pavel
Sazba Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tisk FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Cena uvedená na obálce je nezávazným
doporučením pro koncové prodejce.

ISBN 978-80-276-0328-2
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
www.slovart.cz

*Věnováno dr. Michaelu Halliseymu,
členům čtenářského klubu hartfordské
nemocnice a všem lidem v první linii –
včetně zdravotní sestry Kacey Rose Gajeské –,
kteří kvůli ostatním riskovali vlastní životy*

Vyšetřování vraždy je jako strom. Vysoký strom. Dub. Stát ho opatrně zasadí a pak ho opečovává. Podle potřeby ho zalévá a prořezává, kontroluje, zda netrpí nemocemi či parazity všeho druhu. Neustále sleduje jeho kořenový systém, který se pod zemí rozšiřuje, mohutní a spojuje kmen stále pevněji s půdou. Na střežení stromu nešetří penězi. A jeho pečovatele vybavuje obrovskými pravomocemi, aby ho chránili a sloužili mu.

Stromu nakonec vyrostou větve a jeho koruna nádherně zkošatí. A těm, kdo hledají skutečnou spravedlnost, nabídne hluboký stín.

Větve přitom vyrážejí ze silného a statného kmene. Přímé důkazy, nepřímé důkazy, soudní kriminalistika, motiv a příležitost. Strom musí pevně stát, aby odolal vichrům, které na něj dorážejí.

A na tomto místě přicházím na scénu já. Jsem dřevorubec. Mým úkolem je strom pokácet a spálit veškeré dřevo na popel.

DÍL 1

TWIN TOWERS

1

Pondělí 28. října

Pro obhajobu to byl úspěšný den. Ze soudní síně jsem odešel s klientem. Obvinění z těžkého ublížení na zdraví jsem přímo před porotou proměnil v právoplatnou sebeobranu. Takzvaná oběť totiž měla sama násilnou minulost, kterou svědkové obžaloby i obhajoby včetně jedné bývalé manželky při výslechu i křížovém výslechu dychtivě popsali. A ránu z milosti jsem obžalobě zasadil ve chvíli, kdy jsem předvolal na svědeckou lavici samotného poškozeného, vhodně mířenými dotazy jsem ho přivedl až na samý okraj propasti. Tam poškozený ztratil nervy a začal mi přímo v soudní síni vyhrožovat – prý by mě rád jednou potkal o samotě na ulici, kde si to se mnou vyřídí ručně a stručně.

„Také byste pak tvrdil, že jsem vás napadl já, jak jste to udělal v případě mého klienta?“ zeptal jsem se.

Státní zástupce vznesl námitku a soudce ji přijal. Ale já už jsem svého dosáhl. Soudce to věděl. Státní zástupce to věděl. Všichni v soudní síni to věděli. Porota se neradila ani půl hodiny a podle očekávání vynesla verdikt „nevinen“. Nebylo to nejrychlejší „enko“ v mé kariéře, ale nemělo k němu daleko.

V neformální komunitě obhájců působících v centru Los Angeles platí nepsaná povinnost oslavit zprošťující verdikt stejným způsobem, jakým golfista oslavuje v klubovně hole-in-one: pozvat všechny na panáka. Moje oslava se uskutečnila v baru Redwood na Druhé ulici, pouhých pár bloků od Občanského centra – tedy v místě, kde se scházeli právníci nejméně ze tří přilehlých soudních budov. Redwood nebyl uzavřený klub, ale stál po ruce a vládla v něm příjemná atmosféra. Oslava na moji útratu začala hodně brzy a skončila hodně pozdě, a když mi silně potetovaná barmanka Moira předložila účet s rozsahem škod, nestačil jsem se divit: bylo mi jasné, že

mě tahle oslava přijde na víc peněz, než kolik jich kdy uvidím od muže, jehož jsem právě vysekal z bryndy.

Auto jsem měl zaparkované na Broadway Street. Došel jsem k němu, posadil se za volant, z parkoviště jsem se dal doleva, pak jsem odbočil ještě jednou vlevo a ocitl se na Druhé ulici. Na semaforech mi svítila zelená, takže jsem se brzy ocitl v tunelu pod Bunker Hill. Zhruba v polovině tunelu jsem na zelených kachličkách začouzených od výfukových zplodin zahlédl odraz modrého majáčku. Podíval jsem se do zpětného zrcátka a uviděl za sebou hlídkový vůz losangeleské policie. Vyhodil jsem směrovku a odbočil do pravého pruhu, abych ho pustil před sebe. Řidič policejního auta mě ovšem nepředjel, ale kopíroval můj pohyb a dotáhl se za mě až na dva metry. Teprve v tu chvíli mi došlo, že blikající majáčky patří mně.

Vyjel jsem z tunelu a odbočil doprava na Figueroa Street. Tam jsem zastavil, zhasl motor a stáhl okénko. V bočním zrcátku jsem viděl, že k mému autu kráčí neuniformovaný muž. Nikoho dalšího jsem v hlídkovém voze nezaregistroval. Policista, který mě zastavil, zjevně pracoval sám.

„Můžu vidět váš řidičský průkaz, technický průkaz a doklad o pojištění vozidla, pane?“ oslovil mě.

Otočil jsem se a podíval se na něj. Na jmenovce měl napsáno Milton.

„Samozřejmě, policisto Miltone,“ reagoval jsem. „Ale můžu se zeptat, proč jste mě zastavil? Víím, že jsem žádnou rychlost nepřekročil a na všech semaforech svítila zelená.“

„Řidičský průkaz,“ zopakoval Milton. „Technický průkaz. Pojištění.“

„No, však vy mi to nakonec řeknete. Řidičák mám ve vnitřní kapse kabátu. To ostatní v přihrádce. Co chcete vidět první?“

„Začněme řidičákem.“

„Jasně.“

Když jsem vytahoval peněženku a vysouval z jednoho okénka řidičský průkaz, vyhodnotil jsem v duchu situaci a položil si otázku, jestli Milton náhodou nehlídkoval už před barem Redwood, nepozoroval odjíždějící kolegy a nesnažil se odchytit někoho, kdo mu přišel až moc nalíznutý. Proslýchalo se, že když někde padne verdikt „nevinnen“ a advokáti večer oslavují v okolních barech, číhá před lokály dopravní policie a pak to dává na oplát-

ku sežrat advokátům za nejrůznější porušení dopravních předpisů.

Podal jsem Miltonovi řidičák a natáhl se k přihrádce. Po chvíli už měl policista všechny doklady, o které mě žádal.

„Tak povíte mi už, o co jde?“ zeptal jsem se. „Vím, že jsem žádáný...“

„Vystupte z vozu, pane,“ poručil Milton.

„Neblázněte, člověče. To myslíte vážně?“

„Vystupte, prosím, z vozu.“

„No jak chcete.“

Zprudka jsem otevřel dveře, takže Milton musel rychle uskočit, a vysedl jsem z auta.

„Tak aby bylo jasno,“ řekl jsem. „Poslední čtyři hodiny jsem strávil v baru Redwood, ale nevypil jsem tam ani kapku. Alkohol jsem měl naposledy před víc než pěti lety.“

„To mě těší. Odstupte, prosím, od vozidla.“

„Ujistěte se, že máte zapnutou palubní kameru, protože tohle si za rámeček nedáte.“

Prošel jsem kolem něj k zadní části lincolnu a vstoupil do kuželu reflektorů policejního vozu.

„Mám vám tady udělat holubičku?“ zeptal jsem se. „Nebo mám počítat pozpátku, dotknout se ukazováčkem nosu a podobně? Já jsem právník, pane. Zním všechny triky a tenhle je dost chabý.“

Milton mě následoval k zadní části auta. Byl to vysoký a štíhlý běloch s vlasy ostříhanými na hustého ježka. Na jeho rameni jsem zahlédl znak Metropolitní divize a na dlouhých rukávech čtyři prýmký. Věděl jsem, že se prýmek dává za pět let služby. Tenhle chlap byl každým coulem policajtský veterán.

„Už vidíte, proč jsem vás zastavil, pane?“ řekl. „Nemáte na autě registrační značku.“

Sklopil jsem oči k zadnímu nárazníku. Značka tam opravdu chyběla.

„Zatraceně,“ řekl jsem. „Ehm... to musí být nějaký kanadský žertík. Slavili jsme a... Dneska jsem vyhrál jeden případ a doprovodil jsem klienta ze soudní síně na svobodu. No a na autě mám speciální registrační značku ‚DOPROVAZIMJE‘. Takže některý z kolegů zřejmě pokládal za dobrý vtíp mi tu značku odšroubovat.“

Přemýšlel jsem, který z kolegů odcházel z baru přede mnou a kterého z nich by taková kravina mohla napadnout. Daly, Mills, Bernardo... mohl to být kdokoliv.

„Podívejte se do kufru,“ vyzval mě Milton. „Třeba je ta značka tam.“

„To ne, na to by potřebovali klíč,“ namítl jsem. „Ale zkusím jim zavolat, abych...“

„Dokud tady neskončíme, pane, nikam volat nebudete.“

„To je nesmysl. Já zákony znám. Nejsem zadržený, takže si můžu volat, kam budu chtít.“

Odmíchl jsem se, abych zjistil, jestli má Milton nějaké další námítky. V tu chvíli jsem si všiml malé kamery na jeho prsou.

„Telefon mám v autě.“

Vyrazil jsem zpátky k otevřeným dveřím.

„Stůjte, pane,“ ozval se za mnou Milton.

Otočil jsem se.

„Co je?“

Rozsvítil baterku a namířil kužel světla na zem za autem.

„Je to krev?“ zeptal se.

Odstoupil jsem a podíval se na rozpraskaný asfalt. Policista svítil baterkou na loužičku, která se mi leskla pod nárazníkem. Uprostřed měla kaštanovou barvu, ale po okrajích byla téměř průsvitná.

„To nevím,“ řekl jsem. „Ale ať je to, co chce, rozhodně už to tam muselo být. Já jsem totiž...“

Než jsem to do řekl, oba jsme viděli, jak z nárazníku ukápla na asfalt další kapka.

„Otevřete laskavě kufr, pane,“ vyzval mě Milton a zasunul si baterku do pouzdra na opasku.

Hlavou mi probleskl vodopád otázek: první z nich zněla, co v tom kufru je, a poslední, jestli by měl Milton důvodnou příčinu otevřít kufr sám, pokud to já odmítnu udělat.

Na asfalt dopadla další kapka. Musel jsem předpokládat, že je to nějaká tělesná tekutina.

„Dejte mi pokutu za tu chybějící značku, policisto Miltone,“ prohlásil jsem. „Ale ten kufr vám neotevřu.“

„V tom případě vás zatýkám, pane,“ řekl Milton. „Položte ruce na kapotu.“

„Vy mě zatýkáte? A za co? Já přece...“

Milton vyrazil proti mně, popadl mě a otočil mě čelem k autu. Položil se na mě celou vahou a ohnul mě v pase na zadní kapotu.

„Hej! To nemůžete!“

Milton mi postupně natáhl ruce za záda, a najednou jsem na nich měl pouta. Chytil mě za zadní část límce a hrubě mě zvedl z auta.

„Jste zatčen,“ oznámil mi.

„Za co?“ řekl jsem. „Nemůžete mě přece jen tak...“

„V zájmu vaší i své bezpečnosti vás teď posadím na zadní sedadlo hlídkového auta.“

Sevřel mě za loket, znovu mě otočil a vyrazil se mnou k pravým zadním dveřím hlídkového vozu. Položil mi ruku na temeno a vmáčkl mě na sedadlo s umělohmotným čalouněním. Natáhl se přese mě a zapnul mi bezpečnostní pás.

„Vy dobře víte, že ten kufr otevřít nesmíte,“ řekl jsem. „Nemáte pro to důvodnou příčinu. Nevíte, jestli je to krev, a nevíte, jestli vytéká z vnitřku auta. Klidně jsem mohl něčím projet.“

Milton vystrčil trup z auta a spatra se na mě podíval.

„Neodkladné okolnosti,“ konstatoval. „Uvnitř může být někdo, kdo naléhavě potřebuje pomoc.“

Zabouchl za mnou dveře a já už jsem se jen díval, jak se vrací k mému lincolnu a ohledává víko kufru, aby našel mechanismus otevírání. Když žádný neobjevil, přesunul se k otevřeným dveřím řidiče a sáhl dovnitř, aby vytáhl ze zapalování klíče.

Otevřel stisknutím tlačítka kufr a odstoupil stranou, kdyby na něj náhodou v kufru někdo číhal a začal by po něm střílet. Víko vyjelo nahoru a uvnitř se rozsvítilo světlo. Milton ho posílil vlastní baterkou. Přesunul se zleva doprava, znovu ustoupil stranou a nespouštěl přitom oči ani svítilnu z obsahu kufru. Ze svého místa jsem do kufru neviděl, ale podle Miltonových pohybů a podle toho, jak natahoval hlavu, aby se podíval lépe, jsem poznal, že uvnitř odhalil něco závažného.

Po chvíli naklonil hlavu na stranu, řekl něco do vysílačky na rameni, vytáhl telefon a kamsi zavolaal. Nejspíš pro posily. Nejspíš na oddělení vražd. Nemusel jsem totiž vidět do kufru, aby mi došlo, že Milton uvnitř objevil lidské tělo.

2

Neděle 1. prosince

Edgar Quesada seděl vedle mě v denní místnosti a já jsem pročetl poslední stránky přepisu z jeho procesu. Požádal mě, abych jeho spisy prostudoval, poněvadž doufal, že v nich objevím něco, co by mohlo jeho situaci vylepšit. Oba jsme seděli v přísně střeženém modulu nápravně výchovného ústavu Twin Towers v centru Los Angeles. V této budově přebývali obžalovaní čekající na proces anebo odsouzenci čekající podobně jako Quesada na rozhodnutí o výši trestu. Byla první prosincová neděle a ve vězení byla zima. Quesada měl pod modrým vězeňským mundúrem dlouhé bílé podvlíkačky a rukávy měl stažené až po zápěstí.

Zdejší prostředí dobře znal. Tuhle cestu už několikrát absolvoval, což se dalo poznat i z jeho tetování. Patřil ke třetí generaci členů gangu White Fence z Boyle Heights a spousta jeho kérek prozrazovala příslušnost k tomuto gangu i k mexické mafii vůbec – White Fence byl nejpočetnější a nejmocnější gang ve všech kalifornských věznicích.

Podle dokumentů, které jsem si zatím přečetl, řídil Quesada automobil se dvěma dalšími členy White Fence, kteří stříleli z automatů do oken mexické večerky na East First Street. Její majitel se totiž po téměř pětadvaceti letech poctivého placení výpalného gangu White Fence zhruba o dva týdny opozdil s platbou. Střelci mířili vysoko a celou akci zamýšleli jen jako varování pro majitele. Jedna kulka se však odrazila směrem dolů a zasáhla do hlavy majitelovu vnučku, která se v podřepu ukrývala za pultem. Jmenovala se Marisol Serranová. Podle svědecké výpovědi soudního patologa, kterou jsem měl možnost číst, zemřela okamžitě.

Žádní svědkové na místě činu střelce neidentifikovali. Takový projev statečnosti by pro ně byl osudný. Jedna dopravní kamera

však zachytila registrační značku vozu. Auto bylo odcizené z garáže pro dlouhodobé stání u nedalekého železničního nádraží Union Station. A tamní kamery zachytily i zloděje: Edgara Quesadu. Jeho proces trval pouhé čtyři dny, po nichž byl usvědčen z vražedného spiknutí s následkem smrti. Za týden ho čekalo vynesení rozsudku a milému Quesadovi hrozilo minimálně patnáct let natvrdo, přičemž bylo dost pravděpodobné, že mu soudce napaří ještě o poznání víc. A to všechno jen proto, že seděl za volantem auta, ze kterého padly smrtící výstřely zamýšlené jako varovné.

„Tak co?“ zeptal se Quesada, když jsem otočil na poslední stránku.

„No, Edgare,“ řekl jsem. „Myslím, že jsi tak trochu v prdeli.“

„To mi neříkej, člověče. Fakt tam nic není? Vůbec nic?“

„Vždycky se dá něco udělat. Jenže to všechno plave na vodě, Edgare. Řekl bych, že je tu toho dost, abychom mohli podat návrh na NPPZ, ale...“

„Co to je?“

„Neúčinná pomoc právního zastoupení. Tvůj advokát celý proces jen tloukl špačky. Mohl vznést hromadu námitek, ale on na tebe úplně dlabal. Klidně nechal státního zástupce, aby... Vidíš třeba tuhle stránku?“

Otevřel jsem přepis na stránce, kterou jsem si označil oslím rohem.

„Tady mu soudce dokonce říká: ‚Vznesete námitku, pane Segui-ne, nebo to za vás mám dál dělat sám?‘ To rozhodně není kvalitní advokátská práce, Edgare, a ty bys měl šanci s tím uspět, jenže to má háček: i kdyby ti to NPPZ uznali a ty by sis celý proces zopakoval, na důkazech by se tím vůbec nic nezměnilo. Ty důkazy jsou tady pořád a příští porota by tě na jejich základě poslala ke dnu úplně stejně jako ta první, i kdybys měl nakrásně nového advokáta, který dokáže udržet na uzdě splašeného státního zástupce.“

Quesada zavrtěl hlavou. Nebyl to můj klient, takže jsem neznal všechny podrobnosti o jeho životě, ale bylo mu pětatřicet a před sebou měl vyhlídku dost těžkých příštích let.

„Kolikrát už tě odsoudili?“ zeptal jsem se.

„Dvakrát,“ odpověděl.

„Něco vážného?“

Quesada přikývl a já už jsem nic dalšího dodávat nemusel. Moje původní hodnocení platilo dál. Byl v prdeli. Nejspíš ho čekala hromada let v base. Leda...

„Víš, proč tě posadili zrovna sem, že jo?“ zeptal jsem se. „Ne mezi gangstery, ale do modulu s přísnou ostrahou? Udělali to proto, aby si tě odsud mohli každý den pohodlně vyzvednout, posadit tě do vyšetřovny a pořád dokola ti klást nejdůležitější otázku ze všech. Kdo s tebou toho dne seděl v tom autě?“

Ukázal jsem na tlustý přepis.

„Tady není nic, co by ti mohlo pomoci,“ řekl jsem. „Zbývá ti jediná možnost: usmlouvat výši trestu tím, že jim vyklopíš jména.“

Poslední slova jsem zašeptal. Quesadova reakce však zdaleka nebyla tak tichá.

„To jsou kecy!“ zaječel.

Podíval jsem se do poloprůhledného okna kontrolní místnosti nad námi, i když jsem věděl, že za ním nic neuvidím. Nato jsem přesunul pohled na Quesadu a viděl jsem, jak mu na krku tepou žíly – byly vidět i přes vytetovaný náhrdelník z náhrobních kamenů.

„Uklidni se, Edgare,“ řekl jsem. „Chtěl’s, ať se podívám na tvůj spis, a tak to dělám. Nejsem tvůj advokát. Měl by sis promluvit spíš s ním, jestli...“

„Já za ním jít nemůžu,“ procedil Quesada. „Hallere, ty nevíš ani hovno!“

Upřeně jsem se na něj zadíval a konečně mi to došlo. Jeho advokát pracoval ve službách stejných lidí, které by měl Quesada prásknout: totiž gangsterů z White Fence. Kdyby před ním Quesada projevil přání prozradit vyšetřovatelům jména střelců, téměř jistě by ho někdo ve vězení ubodal provizorně vyrobeným nožem, kteroužto metodu mexická mafie běžně používala na práskačích bez ohledu na to, v jak přísně střeženém modulu seděli. Říkalo se, že „eMe“, jak se gangu White Fence neformálně říkalo, dokáže v kalifornském vězeňském systému proniknout úplně ke každému.

Nakonec mě zachránilo zvonění zvonku. Byl to varovný signál, který se ozýval vždy pět minut před večerní kontrolou lůžek. Quesada se natáhl přes stůl a hrubě sebral ze stolu své dokumenty. Byl se mnou hotov. Vstal a sklepal volné stránky do úhledné hromádky. A pak bez jakéhokoliv *Díky*, případně *Naser si zamířil* do své cely.

A já jsem vyrazil do své.

3

V osm hodin večer se ocelové dveře mé cely automaticky zavřely s kovovým cvaknutím, které mnou pokaždé bytostně zacloumalo. Ten zvuk mi každý večer projel tělem jako spěšný vlak. Byl jsem ve vazbě už pět týdnů, ale na tohle jsem si nemohl a vlastně ani nechtěl zvyknout. Posadil jsem se na matraci tlustou osm centimetrů a zavřel jsem oči. Věděl jsem, že světlo pod stropem bude svítit ještě hodinu, a potřeboval jsem tento čas co nejlépe využít, ale takový byl můj rituál. Snažil jsem se vytěsnit veškeré nepříjemné zvuky a obavy. Připomenout si, kým ještě pořád jsem. Otcem, právníkem – ale rozhodně ne vrahem.

„To Kvěčko se ti tam pěkně rozohnilo.“

Otevřel jsem oči. Byl to Bishop odvedle. Vysoko ve zdi oddělující naše cely byl zamřížovaný ventilační průduch.

„Nechtěl jsem ho naštvat,“ řekl jsem. „Myslím, že až tady příště někdo bude potřebovat vězeňského právníka, pošlu ho rovnou do háje.“

„To je dobrej plán,“ poznamenal Bishop.

„A kdes byl ty, jen tak mimochodem? Chybělo málo a ten chlap by zabil posla špatných zpráv. Rozhlížel jsem se na všechny strany, ale Bishop nikde.“

„Neboj, brácho, měl jsem tě na očích. Koukal jsem na to nahore od zábradlí. Kryl jsem ti záda.“

Platil jsem Bishopovi za ochranu čtyři stovky týdně – peníze dostávala v hotovosti jeho přítelkyně a matka jeho syna v Inglewoodu. Jeho ochrana se vztahovala na čtvrtinu osmiúhelníkové budovy, kde jsme byli zavření: dvě podlaží, čtyřiaadvacet cel, tedy dohromady dvaadvacet spoluvězňů představujících různou úroveň mně známých i neznámých hrozeb.

Hned první noc mi Bishop nabídl, že mě bude chránit... anebo mi dá nakládačku. Nesmlouval jsem. Když jsem pobýval v den-

ní místnosti, obvykle se držel blízko u mě, ale ve chvíli, kdy jsem Quesadovi sděloval špatnou zprávu o jeho případu, jsem ho u zábradlí ve druhém patře neviděl. Věděl jsem o Bishopovi jen velmi málo, protože ve vězení se člověk zbytečně neptá. Kérky mu byly na černé kůži vidět tak špatně, až jsem se divil, proč si je vůbec nechává dělat. Na kloubech prstů na obou rukou jsem však rozpoznal slova *Crip Life*.

Sáhl jsem pod postel pro lepenkovou krabici, kde jsem měl uložené spisy o svém případě. Nejdřív jsem zkontroloval gumičky. Každou ze čtyř hromádek dokumentů jsem stáhl dvěma gumičkami orientovanými kolmo na sebe, přičemž každá gumička zaujímala na horním listu přesně vymezené místo. Kdyby se mi tedy Bishop nebo kdokoliv jiný prohraboval ve věcech, okamžitě bych to poznal. Kdysi jsem měl klienta, kterého málem odsoudili za vraždu prvního stupně, protože se jeden vězeňský práskač dostal na cele k jeho spisům a vyčetl toho z nich dost na to, aby si vycucal z prstu přesvědčivé, ale veskrze falešné přiznání a pak u soudu tvrdil, že se mu s ním můj klient ve slabé chvílce svěřil. Chybami se člověk učí. Takže jsem na svých spisech nastavil gumičkové pasti, a kdyby se mi někdo hrabal v papírech, okamžitě bych to poznal.

Teď jsem měl na krku vraždu prvního stupně já a zvolil jsem taktiku *pro se* – tedy že se budu hájit sám. Dobře vím, co řekl Lincoln a nejspíš i řada moudrých lidí před ním i po něm: že kdo se u soudu zastupuje sám, má za klienta blázna. Možná jsem byl blázen i já, ale nějak jsem si neuměl představit, že bych svou budoucnost vložil do rukou někoho jiného. Ve věci *Stát Kalifornie versus J. Michael Haller* se tedy krizový štáb obhajoby nacházel na cele 13, podlaží K-10 nápravně výchovného ústavu Twin Towers.

Vytáhl jsem z krabice svazek obsahující moje soudní podání, ujistil jsem se, že s nimi nikdo nemanipuloval, a stáhl jsem gumičky. Slyšení k mým návrhům bylo nařízeno na zítřejší ráno a já jsem se chtěl připravit. Podal jsem k soudu celkem tři žádosti, přičemž tou první byl návrh na snížení kauce. Při obžalovacím řízení ji soudce stanovil na pět milionů dolarů, protože se nechal obžalobou přesvědčit, že kromě rizika útěku u mě hrozí i ovlivňování svědků, jelikož mám fungování místní soudní mašinerie v malíku. Příliš mi nepomohl ani fakt, že obžalovacímu řízení předsedal ctihodný soudce Richard Rollins Hagan, jehož rozhodnutí v jiných kauzách jsem v minulosti dokázal hned dvakrát v odvolacím řízení zvrá-

tit. Teď se mi za to mohl pomstít a bez váhání souhlasil s žádostí státního zástupce, aby se dvoumilionová kauce, která se u vražd prvního stupně doporučuje, zvýšila na více než dvojnásobek.

Z mého pohledu nebyl v tu chvíli mezi dvěma miliony a pěti miliony prakticky žádný rozdíl. Musel jsem se rozhodnout, jestli vložím všechny prostředky do své svobody, nebo do své obhajoby, a já si vybral to druhé. Načas jsem se tedy ubytoval v Twin Towers. Alespoň mi tady přiznali bezkontaktní status, protože jako oficiální účastník soudních řízení jsem měl mezi běžnou vězeňskou populací potenciální nepřátele.

Zítřka jsem však měl stanout před jinou soudkyní – myslím, že na tu jsem zatím ve své praxi nenarazil – a hodlal jsem ji požádat o snížení kauce. Kromě toho jsem měl dvě další podání, takže jsem teď procházel svoje poznámky, abych zítřka mohl mluvit spatra a nemusel číst vlastní slova z papíru.

Důležitější než návrh na snížení kauce byla moje stížnost, která obviňovala obžalobu, že mi zatajuje informace a důkazy, na které mám nárok, a zároveň jsem chtěl napadnout důvodnou příčinu, jíž policista Milton ospravedlnil silniční kontrolu vedoucí k mému zatčení.

Musel jsem předpokládat, že soudkyně Violet Warfieldová, která si můj případ vytáhla na základě rotačního principu, stanoví na všechna podání časový limit. Potřeboval jsem být dobře připravený, stručný a věcný.

„Hej, Bishope?“ zavolal jsem. „Jsi ještě vzhůru?“

„Jo, jsem vzhůru,“ řekl Bishop. „Co je?“

„Chci si na tobě něco procvičit.“

„Co procvičit?“

„Svoje argumenty, Bishope.“

„Na tom jsme se nedomluvili.“

„Já vím, ale za chvíli zhasnou a já nejsem připravený. Chci, aby sis mě poslechl a řekl mi svůj názor.“

V tu chvíli všechna světla na patře zhasla.

„Oukej,“ řekl Bishop. „Tak poslouchám. Ale chci za to extra přírážku.“

4

Pondělí 2. prosince

Ráno jsem se dostal do prvního autobusu jedoucího na soud. Předtím jsem měl k snídani boloňský sendvič s potlučeným červeným jablkem. Každé ráno nám dávali totéž, a aby toho nebylo málo, měli jsme stejnou mňamku i k obědu. Za pět týdnů, co jsem byl ve vazbě, se od tohoto scénáře odchýlili jen na Den díkůvzdání, kdy nahradili boloňský sendvič plátkem krůtího masa a pro jistotu nám ho dali ráno, v poledne i večer. Nad kvalitou stravy v Twin Towers jsem se však dávno přestal uškíbat. Bral jsem to jako běžnou rutinu a každé ráno i každé poledne jsem do sebe prostě jídlo rychle a bez přemýšlení naházel. Odhadoval jsem, že za dobu svého pobytu ve vazbě už jsem zhubl pět až deset kilo, a bral jsem to jako cenný příspěvek k boji s nadváhou, se kterou jsem se celý život potýkal.

V autobuse jsem seděl s devětatřiceti spoluvězni, z nichž většina měla namířeno k rannímu obžalovacímu soudu. Jako advokát jsem mnohokrát viděl vystrašený výraz klientů, s nimiž jsem se před prvním vystoupením u soudu setkal na úvodní poradě. Jenže to už jsme se vždy nacházeli v soudní budově a já jsem je vždy uklidňoval a připravoval na to, co je čeká. Tady v autobuse mě tento strach obklopoval. Seděli tu muži, pro které šlo o první zkušenost s vězením. Seděli tu muži, kteří už tohle absolvovali mnohokrát. Jenže ať byl člověk zelenáč, nebo ostržilený recidivista, z každého v autobuse vyzařovalo téměř hmatatelné zoufalství.

Já osobně jsem při jízdách autobusem k soudu a zpět zažíval největší strach. Do autobusů nás totiž rozdělovali nahodile. Neměl jsem tady Bishopa ani jiného ochránce. A kdyby na mě někdo něco zkusil, řidič s bachařem – říkalo se mu honosně „bezpečnostní pověřenec“ – seděli za železnou mříží vepředu. V případě incidentu by nezasáhli a pak by prostě roztřídili mrtvé

a zraněné. Neměli za úkol vězně chránit, jen je doprovázet na cestě představující hodně slabý článek justičního systému.

Tentokrát pro nás přijely novější autobusy s oddělenými kupé. Vyvinuli je poté, co se ve starých autobusech strhlo několik výtržností, které se bachařům totálně vymkly z ruky. A protože za bezpečnost zadržených zodpovídal úřad šerifa, měly tyto šarvátky za následek desítky žalob, podle nichž úřad nedostatečně chránil lidi, kteří při incidentech zemřeli nebo utrpěli zranění. Sám jsem pár těchto případů řešil, takže jsem dobře znal slabiny starého i nového uspořádání.

Nové autobusy byly rozdělené ocelovými příčkami na několik kupé, v nichž sedělo vždy osm vězňů. Kdyby se tedy strhla rvačka, omezil se počet účastníků na osm. Autobusy měly takových oddělení pět a obsazovala se zezadu dopředu – jakmile se naplnilo zadní kupé, putovali další vězni do kupé před ním a tak dál. Během jízdy byli vězni připoutaní po čtyřech k řetězu, přičemž každá čtveřice seděla na jedné straně středové uličky.

I tohle uspořádání ovšem volalo po průšvihů. Kdyby se totiž během jízdy strhla v posledním kupé šarvátka, musel by neozbrojený bezpečnostní pověřenec postupně odemknout pět dveří a projít čtyřmi předními kupé, než by mohl zasáhnout v zadním oddělení. Čtveřice předních kupé byla přitom plně obsazená lidmi obžalovanými v některých případech z násilných trestných činů. Nové uspořádání bylo absurdní a podle mého názoru celý problém ještě zhoršilo. V zadním kupé si teď vězni mohli nerušeně vyřizovat účty až do doby, kdy autobus dorazí na místo určení. Ti, kdo mohli chodit, pak z autobusu vyšli po svých, a ostatní ošetřila zdravotnická služba.

Autobus vjel do prostorné garáže pod Centrem trestní spravedlnosti Clary Shortridgeové Foltzové, kde jsme vystoupili, a dozorcí nás začali vyvádět do labyrintu zadržovacích cel, z nichž každá patřila k některé ze čtyřiaadvaceti soudních síní.

Protože jsem se zastupoval sám, měl jsem nárok na některé právní požitky, o nichž si většina mužů a žen vystupujících z autobusů mohla nechat jen zdát. Například mě odvedli do soukromé zadržovací cely, kde jsem se mohl radit se svým vyšetřovatelem a zástupným advokátem – právníkem, jenž za mě vyřizoval praktické věci typu podávání a tisku návrhů nebo v některých případech i doladování jejich obsahu. Mým vyšetřovatelem byl Dennis